

مقدمه‌ای بر روش تحقیق
(با تأکید بر مصادیق امنیتی)

www.ketab.ir

مجید اصغرزاده

تابستان ۱۳۹۳

سرشناسه : اصغرزاده، مجید، ۱۳۵۱-
 عنوان و نام پدیدآور : مقدمه‌ای بر روش تحقیق (با تأکید بر مصادیق امنیتی) / مجید اصغرزاده.
 مشخصات ظاهری : ۲۲۷ ص : جدول.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۲۸-۷۲-۹
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
 موضوع : تحقیق - روش‌شناسی
 شناسه افزوده : دانشکده علوم و فنون فارابی. مرکز پژوهش‌های علمی
 رده‌بندی کنگره : ۵۶۱۳۹۱ الف ۵۵ / ۵۵ / ۱۸۰ Q
 رده‌بندی دیویی : ۰۰۱/۴۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۰۳۵۴۷۷

ویراستار علمی: محمد تقی پوریان - حمیدرضا رفعتی
 ویراستار ادبی: منوچهر دانش‌پژوهان
 مدیر اجرایی: علی افضلی
 صفحه‌اراء حسین حجت‌الاسلامی
 طرح روی جلد: حسین باقری
 چاپ: چاپخانه انتشارات دانشکده علوم و فنون فارابی
 تاریخ انتشار: تابستان ۱۳۹۳
 شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
 نوبت چاپ: اول ۱۳۹۳
 قیمت: ۱۱۰۰۰۰ ریال
 کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

همکاران، محققان و استادان ارجمند می‌توانند نظرات اصلاحی خود را درباره این کتاب به
 آدرس: تهران - صندوق پستی ۴۵۷۳ - ۱۹۳۹۵ معاونت پژوهش ارسال نمایند.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

پیشگفتار

..... ز

فصل یکم - کلیات

.....	معرفت شناسی و نظریه های شناخت	۳
.....	فرض های معرفت شناسی فلسفه ایده آلیسم	۴
.....	فرض های معرفت شناسی رئالیسم	۵
.....	فرض های معرفت شناسی فلسفه نئوتامیسم	۹
.....	فرض های معرفت شناسی فلسفه پراگماتیسم	۹
.....	فرض های معرفت شناسی فلسفه اگزیستانسیالیسم	۱۰
.....	ساخت های مختلف شناخت انسانی	۱۱
.....	معرفت حسی	۱۱
.....	معرفت سطحی	۱۲
.....	معرفت علمی	۱۲
.....	معرفت عرفانی	۱۳
.....	معرفت دینی	۱۴
.....	معرفت هنری	۱۴
.....	دیدگاه های روش شناسی	۱۵
.....	گروه یکسان نگرها	۱۶
.....	گروه متمایز نگرها	۲۲
.....	دیدگاه کل نگرها	۲۵
.....	دشواری اعمال روش شناسی علوم در تحقیقات اطلاعاتی - امنیتی	۲۷
.....	روش شناسی علوم اطلاعاتی - امنیتی	۲۹
.....	علم و روش علمی	۳۰
.....	عقل سلیم	۳۱

۳۱	مراجعه به صاحب نظران
۳۲	استدلال
۳۳	مشاهده غیر منظم
۳۴	روش علمی
۳۴	مفروضات روش علمی
۳۵	مراحل روش علمی
۳۷	تحقیق
۳۸	ویژگی های تحقیق
۳۸	خصوصیات پژوهشگر
۳۹	انواع تحقیق

فصل دوم: عناصر پژوهش (مفاهیم، متغیر، نظریه)

۴۳	مفهوم
۴۴	کارکردهای مفاهیم
۴۵	تعریف مفاهیم
۴۵	تعریف سازنده
۴۶	تعریف عملیاتی
۴۸	تعریف عملیاتی اندازه‌پذیر
۴۸	تعریف عملیاتی تجربی
۵۰	ملاک های ارزشیابی مفاهیم نظری
۵۱	متغیر و انواع آن
۵۸	رابطه بین متغیرها
۶۰	نظریه
۶۲	ملاک ارزیابی تئوری (نظریه)

فصل سوم: مساله و فرضیه

مساله	۶۷
طرح مساله تحقیق	۶۹
انتخاب و تعیین حدود مساله	۷۰
شناسایی و تحلیل مساله‌ی تحقیق	۷۱
نحوه بیان مساله و نگارش آن	۷۲
ملاحظات ویژه در ارزیابی مساله پژوهش	۷۴
فرضیه	۷۵
ویژگی های تدوین فرضیه	۷۷
نقش فرضیه در پژوهش علمی	۷۷
منابع فرضیه	۷۸
انواع فرضیه	۷۸

فصل چهارم: پیشینه‌ی پژوهش و طرح تحقیق

مقدمه	۸۳
دلایل مطالعه‌ی ادبیات پژوهشی	۸۳
مراحل اجرای مطالعه منابع مربوط به تحقیق	۸۵
طرح تحقیق	۸۷
انواع طرح تحقیق	۸۸
عناصر و ساختار طرح تحقیق	۹۰

فصل پنجم: جامعه، نمونه و روش های نمونه گیری

مقدمه	۹۷
جامعه آماری	۹۷
نمونه	۹۷
نمونه گیری	۹۸
روش های تعیین حجم نمونه	۹۹

۱۰۰.....	انواع نمونه
۱۰۲.....	روش های نمونه گیری
۱۰۵.....	اندازه نمونه

فصل ششم: روش‌های تحقیق

۱۰۹.....	مقدمه
۱۰۹.....	پژوهش زمینه‌یابی
۱۱۴.....	تحقیق همبستگی
۱۱۷.....	تحقیق تاریخی
۱۲۱.....	تحقیق علی-مقایسه‌ای
۱۲۳.....	تحقیق تجربی
۱۲۸.....	عوامل موثر بر اعتبار بیرونی
۱۲۹.....	انواع طرح های تجربی
۱۳۱.....	تحقیق شبه‌تجربی
۱۳۲.....	تحقیق توصیفی

فصل هفتم: روش‌های جمع‌آوری اطلاعات

۱۳۹.....	مقدمه
۱۳۹.....	مشاهده
۱۴۴.....	مصاحبه
۱۴۹.....	پرسشنامه
۱۵۰.....	مراحل تدوین پرسشنامه
۱۵۴.....	استفاده از کتابخانه(بررسی اسناد و مدارک)

فصل هشتم: اندازه‌گیری و آزمون، مقیاس‌ها و طیف‌ها

۱۵۹.....	اندازه‌گیری
۱۵۹.....	مقیاس اسمی
۱۶۰.....	مقیاس ترتیبی

۱۶۱.....	مقیاس فاصله‌ای.....
۱۶۱.....	مقیاس نسبی.....
۱۶۲.....	آزمون و ویژگی های آن.....
۱۶۵.....	مقیاس ها و طیف ها.....

فصل نهم: نحوه ی تنظیم پایان نامه و نحوه تهیه فهرست مراجع

۱۷۳.....	نحوه تنظیم پایان نامه.....
۱۸۰.....	منابع پژوهش.....
۱۸۰.....	پیوست.....
۱۸۰.....	نحوه ی تهیه ی فهرست مراجع.....
۱۸۳.....	تهیه و تنظیم مقاله های علمی.....

فصل دهم: تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها

۱۸۹.....	مقدمه.....
۱۸۹.....	تجزیه و تحلیل توصیفی.....
۱۹۲.....	شاخص‌های گرایش مرکزی.....
۱۹۳.....	محاسبه میانگین.....
۱۹۳.....	شاخص‌های پراکندگی.....
۱۹۶.....	تفسیر میانگین و انحراف استاندارد.....
۱۹۶.....	تجزیه و تحلیل استنباطی.....
۱۹۷.....	مفروضات آزمون‌های بی‌پارامتری.....
۱۹۷.....	مفروضات آزمون‌های پارامتری.....
۲۱۳.....	منابع.....

پیشگفتار

بی‌شک هیچ دانشی بدون پشتوانه پژوهشی راه کمال را طی نمی‌کند و سرانجام دچار رکود می‌شود. پژوهش در واقع حکم بالی را دارد که در اختیار آموزش قرار گرفته و امکان پرواز را به شاخه‌ای از دانش بشری اعطا می‌کند. در باره پژوهش و اهمیت آن همین نکته بس که "پیشرفت‌های به وجود آمده در دانش‌های مختلف و بالطبع در زندگی روزمره، مدیون استفاده از پژوهش و روش‌های علمی است."

تجارب آموزشی و پژوهشی نگارنده در دانشکده علوم و فنون فارابی حاکی از آن است که کتاب‌های موجود با وجود برخورداری از محتوای غنی مطالب، با نیازهای دانشجویان در دوره‌های مختلف تحصیلی از جمله دوره‌های عالی و کارشناسی متناسب نیستند. این امر موجب گردید تا کتابی متناسب با نیازها و اهداف آموزشی - پژوهشی در دانشکده علوم و فنون فارابی به رشته تحریر درآید. در کتاب حاضر علاوه بر استفاده از سرفصل‌های مصوب، سعی شده تا از مثال‌های کاربردی در حوزه‌های مأموریتی دانشکده فارابی استفاده شود. امتیاز دیگر اثر حاضر گنجاندن مباحث آمار کاربردی و راهنمایی پژوهشگران در استفاده از این گونه مباحث است. کتاب درسی حاضر به صورت دو واحد درسی برای دوره‌های عالی و کارشناسی و کارشناسی ارشد در نظر گرفته شده است. بدیهی است که با وجود زحمات و تلاش‌های موجود، این اثر خالی از اشکال نیست. در همین راستا نگارنده تجارب همکاران و پژوهشگران محترم را بر دیده منت خواهد گذاشت. از تلاش‌ها و زحمات کلیه سرورانی که در مراحل مختلف آماده‌سازی اثر حاضر تلاش نموده‌اند تشکر و قدردانی می‌نماید.

مجید اصغرزاده